Dosar nr. 3-1588/2025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

11 decembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iulia Danu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 25 iunie 2025, Danu Iulia a depus o acțiune în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În argumentarea acțiunii reclamanta a menționat că a înaintat cererea către CTAS , reieșind din prevederile legale ce țin de stabilirea pensiei pentru funcționari publici și reieșind din faptul împlinirii vârstei de 57 ani, realizarea stagiului de cotizare necesar la data de 01.01.2017 pentru femei -30 ani , inclusiv serviciul public realizat până la data de 01.01.2017, 15 ani, (de fapt stagiul de funcționar public este de 25 ani). Prin decizia CTAS nr. 11/2025/17451 din 09.04.2025 a fost refuzat de a fi stabilită pensie ca funcționar public, care o consideră ca fiind un act administrativ individual defavorabil neîntemeiat și nemotivat.

Susține reclamanta că, la calcularea stagiului de cotizare nu a fost luat în calcul perioadele 01.01.2010 - 31.12.2017, începând cu 23.09.1985 și până în prezent activează în calitate de executor judecătoresc, neavând întreruperi în stagiul de muncă, acumulând un stagiu total la moment de 39,9 ani, adresându-se la CNAS în vederea stabilirii pensiei ca funcționar public, iar CNAS a calculat un stagiu de cotizare de doar 29.1 ani, fără a include în stagiu de cotizare și perioada de activitate începând cu luna ianuarie 2011 – decembrie 2020. În scopul elucidării faptului dacă este întrunită condiția stagiului minim pentru pensia ca funcționar public Legea face distincție dintre perioade contributive și necontributive, dar nu se face nici o distincție între tipurile perioadelor contributive - în sumă procentuală sau fixă - în sensul că unele ar fi cu adevărat „contributive” iar altele (în sumă fixă) - „mai puțin contributive”, și respectiv, nu s-ar califica ca perioade contributive pentru a satisfice condiția necesară de la pensia pentru carieră lungă.

Invocă reclamantă, că statul echivalează unele perioade necontributive cu cele contributive (de exemplu perioada în care asiguratul a beneficiat de ajutor de șomaj, de alocație pentru integrare sau reintegrare profesională, perioada de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu, perioadele de activitate necontributive în funcția de judecător și procuror de până la 31 decembrie 2005, prevăzute la art.15 alin.2), iar în problematica analizată - refuză să considere contributive perioade în care persoana realmente a contribuit după cum a stabilit legea, însă altfel decât în forma procentului din venit, contribuția în BASS a unui șomer este mai „contributivă" decât a unei persoane de profesie liberală (executor judecătoresc) care contribuie în BASS prin sume fixe stabilite de lege. În aceste circumstanțe, nu este clar de ce aceste perioade (2010-2020), în genere nu se iau în calcul la stabilirea pensiei ca funcționar public. Conform HCC nr.11/2022 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 24 alin. (1) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii (§ 38-39, 69-71), Curtea a statuat:„ Cu privire la îndeplinirea primei condiții, a venitului asigurat, Curtea a stabilit caracterul contributiv al pensiilor pentru limită de vârstă și al pensiilor speciale (articolul 17 din Legea nr. 489 din 8 iulie 1999). Curtea a avut în vedere faptul că titularii pensiilor în discuție au obligația achitării cotizațiilor de asigurări sociale. Așadar, cea dintâi condiție pentru dobândirea dreptului de asigurări sociale este respectată în ambele cazuri. Referitor la cea de-a doua condiție, a riscului asigurat, Curtea a reținut că exercițiul dreptului la pensie pentru limită de vârstă sau speciale depinde, în mare parte, de împlinirea unei vârste stabilite de lege (e.g. articolele 41 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 și, respectiv, 32 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995). Astfel, Curtea a constatat că cerința privind limita de vârstă la împlinirea căreia persoana poate cere stabilirea dreptului la pensie este comună pentru ambele categorii de pensie. Acest fapt a confirmat că riscul asigurat în cazul pensiilor pentru limită de vârstă și pensiilor speciale este identic și poate fi încadrat, la modul general în riscul bătrâneții. În jurisprudența sa, Curtea a precizat că, de obicei, limita de vârstă are scopul de a asigura un echilibru între speranța de viață preconizată a beneficiarului și perioada preconizată a plății pensiei, pe deoparte, și contribuțiile plătite, pe de altă parte (HCC nr. 30 din 23 septembrie 2021).Legea, fixează condiții de ieșire la pensie sub pragul celor stabilite pentru limită de vârstă este un argument în favoarea acordării dreptului la pensie ca funcționar public și persoanelor care contribuie în BASS prin sume fixe.

Consideră reclamanta că este o violare a articolele 16 și 47 din Constituție prin îngrădirea dreptului la pensie ca funcționar public a persoanelor (executorilor judecătorești) care au contribuit la BASS prin sume fixe stabilite de lege prin neincluderea perioadelor contributive prin sume fixe în stagiul total. Privarea de dreptul la pensie - îmbogățire fără justă cauză a fondului de asigurării sociale. În timp ce persoanele asigurate fac contribuții stabilite prin lege, pentru perioada minimă fixata de lege - refuzul de a le stabili și plăti un anumit tip de pensie - pensia ca funcționar public, - constituie o privare de proprietate prin îmbogățire fără justă cauză a fondului de asigurării sociale. Prin refuzul de a considera ca fiind contributive perioadele în care executorii judecătorești au contribuit în BASS prin sume fixe, Statul de fapt confiscă sumele plătite cu titlu de contribuții cu sume fixe stabilite de lege.

Atrage atenția reclamanta, în cauza Banfield v. Regatul Unit - Curtea a acordat importanță faptului că reclamantul nu a fost complet privat de pensie, ci doar de un procent de 65% corespunzător contribuțiilor statului la fondul de pensii și nu din procentul corespunzător plăților proprii. În această opinie, legile criticate au creat o situație, în care executorii judecătorești sunt privați de contribuțiile făcute de ei-înșiși în BASS, iar considerarea perioadelor la care s-a contribuit prin sume fixe ca fiind „necontributive" duce la lipsirea totală de pensie ca

funcționar public, adică afectează esența dreptului la pensie. Bugetul asigurărilor sociale fiind permanent deficitar, este completat prin sursele bugetului de stat, inclusiv - din contul impozitului pe venit, care este un impozit de stat și nu - local, plătit de aceleași persoane (executori judecătorești). Deci, aceste persoane plătesc în fondul social mai întâi - contribuția fixă, iar apoi - o parte din impozitul pe venit plătit, care iarăși merge în fondul asigurărilor sociale.

Consideră reclamanta că, în astfel de circumstanțe se constată că nu există o altă normă legală, care ar fi permis ca să achite contribuții de asigurări sociale de stat obligatorie în sumă fixă anuală mai mare decât cele stabilite de legiuitor, după cum a menționat că a fost constituită începând cu 01.01.2021 prin Legea nr. 489/1999, decât acele norme legale care existau în anii 2010-2020 (nr. 54/2011, 270/2012, 250/2012, 329/2013, 73/2015 ,156/2016 286/2016 281/2017, 489/1999, 489/1999) prin care era prevăzut executorii judecătorești achită o sumă fixă stabilită anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, obligație care a și fost executată de către ea și CNAS urmează să aplice prevederile legale sus menționate.

Mai consideră reclamanta că, în condițiile în care Legea serviciului public nr.443 din 04.05.1995 a fost abrogată începând cu 01.01.2009, beneficiază de dreptul de stabilire și plata pensiilor funcționarilor publici persoanele care au activat în autoritățile administrației publice, în funcțiile asupra cărora se extinde sfera de acțiuni a Legii serviciului public nr. 443 din 04.05.1995.

Conform pct.69 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165/2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale până 01.01.1999, se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit. Așadar, potrivit înscrierilor din carnetele de muncă, susține reclamanta că a activat în funcție de grefier a judecătoriei, șef de cancelarie a judecătoriei, executor judecătoresc , executor judecătoresc superior, Șef a Oficiului de Executare, executor judecătoresc, corespunzător această perioadă și urmează a fi luată în calcul la calcularea stagiului de cotizare realizat în funcții publice. Începând cu anul 2010 și până în anul 2021 executorii judecătorești și alte profesii liberale plăteau contribuții sociale în suma fixă stabilită de stat, având o anumită previzibilitate cu privire la modalitatea de calcul a stagiului și dreptul la pensie, însă, introducerea pensiei ca funcționar public a vizat excluderea cu efect retroactiv a unei perioade din stagiul total la stabilirea pensiei, deoarece perioadele excluse din stagiu erau prevăzute în Legile BASS pentru fiecare an din 2011-2020. Situația dată nu era previzibilă absolut pentru categoria vizată de contribuabili, pentru a încerca, cel puțin, să atenueze efectele restrângerii drepturilor, de aceea este contrară principiului securității juridice și statului de drept.

Cere, Danu Iulia:

-anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/17451 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei;

-anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 762/25 din 21 mai 2025 emisă la soluționarea cererii prealabile;

-obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite pensia ca funcționar public, începând cu 14 martie 2025.

În ședința de judecată reclamanta Danu Iulia a solicitat admiterea acțiunii.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului, Casa Națională de Asigurări Sociale, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul acesteia. Prin referința prezentată pe marginea acțiunii reclamantei, autoritatea publică a solicitat respingerea acesteia, reținând următoarele argumente.

Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2004, reglementează modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici începând cu 1 ianuarie 2017, în temeiul art. VIII alin.(6) al Legii nr.290/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Conform pct. 1^1 din Regulament, condițiile de stabilire a pensiei ca funcționar public se aplică persoanelor care, la 1 ianuarie 2017, au realizat stagiul de cotizare în cazul femeilor de 30 de ani și de cel puțin 15 ani în serviciul public, în conformitate cu prevederile capitolelor V și VI din Legea nr. 156/1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, în vigoare până 1 ianuarie 2017.

Susține pârâtul că în urma examinării dosarului personal, s-a constatat că la data de 14.03.2025 reclamanta a depus cerere pentru stabilirea pensiei ca funcționar public. Prin decizia CTAS Căușeni nr.11/2025/17451 din 09.04.2025, cererea a fost respinsă pe motiv că reclamanta a realizat un stagiu total de cotizare de 29 ani 01 lună până la 01.01.2017, necesar fiind 30 ani. În stagiul de cotizare nu s-a inclus perioada anilor 2011 - 2020 de activitate a reclamantei în calitate de executor judecătoresc, deoarece pentru perioada anilor indicați reclamanta a achitat contribuții de asigurări sociale sub formă de taxă fixă ca executor judecătoresc, care au înregistrată una din formele de organizare a activității de executor judecătoresc în condițiile legii. Iar, potrivit Legilor Bugetelor de Asigurări Sociale pentru anii 2011-2020, perioadele achitării de către executorii judecătorești a contribuțiilor de asigurări sociale sub formă de taxă fixă se include în stagiul de cotizare ce acordă dreptul la pensie pentru limita de vârstă, adică conform prevederilor art. 15 din Legea nr. 156/1998.

Legea BASS pe anul 2011, nr. 54/2011, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.5. avocați privați, notari publici și executori judecătorești care activează în baza licenței obținute în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 4368 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2012, nr. 270/2011, Anexa 3, pet. 1 subpct. 1.4. avocați, notari publici și executori judecătorești care activează în baza licenței obținute în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 4704 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2013, nr. 250/2012, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.5. avocați, notari publici *și* executori judecătorești care activează în baza licenței obținute în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 5220 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2014, nr. 329/2013, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.5. avocați, notari publici și executori judecătorești care activează în baza licenței obținute în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 5748 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2015, nr. 73/2015, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.5. executori judecătorești, care au înregistrată una din formele de organizare a activității de avocat în condițiile legii, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 6372 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2016, nr. 156/2016, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.5. executori judecătorești care au înregistrată una din formele de organizare a activității de avocat în condițiile legii, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 7032 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2017, nr. 286/2016, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.6. executori judecătorești, care au înregistrată una din formele de organizare a activității de avocat în condițiile legii, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 7512 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Legea BASS pe anul 2018, nr. 281/2017, Anexa 3, pct. 1 subpct. 1.6. executori judecătorești, care au înregistrată una din formele de organizare a activității de avocat în condițiile legii, achită tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 8424 lei, fapt ce oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

Potrivit art. 5 alin. (1) Legii BASS pe anul 2019, nr. 300/2018, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.7-1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, se stabilește în mărime de 9456 de lei. Avocați care au înregistrată una dintre formele de organizare a activității de avocat în condițiile legii se regăsesc la pct. 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 (în redacția la 01.01.2019), achitarea tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 9456 lei, oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.

Potrivit art. 5 alin. (1) Legii BASS pe anul 2020, nr. 173/2019, contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.7, 1.8 și 1.9 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, se stabilește în mărime de 10740 de lei.

Executorii judecătorești învestiți în funcție în modul stabilit de lege se regăsesc la pct. 1.7 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 (în redacția la 01.01.2020), achitarea tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii de 10740 lei, oferă dreptul la pensia minimă pentru limită de vârstă și ajutorul de deces.

Începând cu 01.01.2021 anexa nr. 1 la Legea 489/1999, a fost completată cu o nouă categorie de plătitori de contribuții - pct. 1.6^1 Liber profesioniștii, ce practică activitate în sectorul justiției (conform Legii cu privire la modificarea unor acte normative nr. 257/2020). Achitarea de către liber-profesioniști a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorie în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) conform Legii bugetului asigurărilor sociale, care în anul 2021 constituie - 24255 lei, acordă dreptul la toate tipurile de prestații de asigurări sociale. Astfel, liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției achitând contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii menționată au dreptul la prestații de asigurări sociale pentru riscurile asigurate survenite începând cu 01.01.2021, la îndeplinirea condițiilor de acordare a acestora.

Invocă pârâtul că, reclamanta în perioada nominalizată a achitat tariful contribuțiilor de asigurări sociale de stat sub formă de taxă fixă ca executor judecătoresc, se confirmă prin datele din extrasul din contul personal de asigurări sociale eliberat din Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale. Având în vedere cele indicate, alegațiile reclamantei privind posedarea stagiului de cotizare necesar pentru acordarea pensiei ca

funcționar public, nu pot fi reținute în condițiile în care din analiza acelui stagiu de cotizare se denotă contrariul. Legislatorul a stabilit fără vreun echivoc în Legile BASS că achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat sub formă de taxă fixă pentru perioada de activitate ca executor judecătoresc (în speță pentru anii 2011-2020), se include la stabilirea unei anumite categorii de pensie - pentru limită de vârstă.

Atrage atenția pârâtul că, anterior Curtea Constituțională a fost sesizată privind supunerii controlului constituționalității prevederilor din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, în speță a textului „Pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces" din subpunctul 1.5 al punctului 1 din Anexa nr. 3.

În Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 66g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din subpunctul 1.5 al punctului 1 din Anexa nr. 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, nr. 329/2013 (anexă la dosar administrativ), Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„ 17. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „Pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces" din subpunctul 1.5 al punctului 1 din Anexa nr. 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, nr. 329 din 23 decembrie 2013.

18.Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 1, 16, 46 și 54 din Constituție.

19.Curtea menționează că, potrivit articolului 14 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, dreptul la pensie pentru limită de vârstă se acordă dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile privind vârstele de pensionare și stagiile de cotizare prevăzute de lege.

20.Articolul 6 alin.(4) din legea menționată stabilește că pentru unele categorii de contribuabili cuantumul minim al contribuțiilor se stabilește prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat.

21.Astfel, potrivit prevederilor subpunctului 1.5 al punctului I din Anexa nr.3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014, pentru a beneficia de pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) întreprinzătorii individuali, avocații, notarii publici, executorii judecătorești și mediatorii care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, sunt obligați să vireze la bugetul asigurărilor sociale de stat 5748 de lei anual pentru asigurarea individuală (tariful contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii).

22.În același timp, ținând cont de faptul că respectivele categorii de persoane achită doar o contribuție fixă de asigurări sociale de stat obligatorii, și nu o contribuție procentuală în funcție de sumele primite pentru serviciile prestate, ei beneficiază doar de pensia minimă pentru limită de vârstă (stagiul de cotizare) și ajutorul de deces.

23.Curtea nu poate susține alegațiile autorului excepției privind instituirea unei situații discriminatorii.

24.Or, urmează a se face distincție la stabilirea pensiei între persoanele care au achitat o contribuție procentuală de asigurări sociale de stat obligatorii din fondul de salarizare și alte recompense sau în funcție de sumele primite pentru serviciile prestate și persoanele care au achitat o contribuție fixă de asigurări sociale de stat obligatorii.

25.În același timp, în jurisprudența sa. Curtea a menționat că orice diferență de tratament nu implică în mod automat o încălcare a articolului 16 din Constituție. Pentru a stabili încălcarea

articolului 16 din Constituție trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de tratament preferențial și că această distincție este discriminatorie.

26.Astfel, principiul egalității consacrat de Constituție nu înseamnă uniformitate, el presupune tratament egal în situații egale, pentru situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit.

27.În partea ce ține de încălcarea dreptului la proprietate, Curtea reține că un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de articolul 46 și, respectiv, articolul 1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică. Prin urmare, un drept patrimonial dobândit ar însemna dreptul la pensia ce se află în plată.

28.În același timp, Curtea menționează că stabilirea tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat reprezintă o opțiune a legiuitorului, acesta fiind liber să stabilească tipurile de prestații sociale asigurate".

Reține pârâtul că, constatările din decizia citată a Curții Constituționale, sunt direct incidente prezentului litigiu și combat întru totul argumentele reclamantei din acțiune. Ținând cont de cumulul celor expuse mai sus, stagiul de cotizare al reclamantei pentru anii 2011-2020, nu este pasibil includerii la stabilirea pensiei ca funcționar public. Astfel, decizia CTAS Căueșni nr. 11/2025/17451 din 09.04.2025 corespunde rigorilor legale.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, și pasibilă admiterii parțiale din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;

II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;

III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ

IV. respectarea procedurii prealabile

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii

VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei administrate de participanții la proces în calitate de probă rezultă că, Danu Iulia, prin cererea adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni la 14 martie 2025, a solicitat să-i fie stabilită pensie ca funcționar public. (f.d. 9)

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/17451 din 24 martie 2025, reclamantei, Danu Iulia, i-a fost respinsă în stabilirea pensie ca funcționar public. (f.d.10)

Nefiind de acord cu decizia nr. 11/2025/17451 din 24 martie 2025, la 07 mai 2025, reclamanta Danu Iulia, a depus cerere prealabilă. (f.d. 3-4 dosar administrativ)

La 21 mai 2025, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis răspunsul nr. 762/25 prin care a respins cererea prealabilă. (f.d. 1-2 dosar administrativ)

La 25 iunie 2025, reclamanta Danu Iulia, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d. 4-8)

Astfel, reclamanta a formulat o acțiune în obligare.

Conform ar. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale *****, nr. 11/2025/17451 din 25 martie 2025, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamantei.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Conform art.31 alin.(2) și (3) al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul

asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

Conform art.40 al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, decizia privind stabilirea dreptului la pensie sau respingerea cererii de pensionare, privind reținerile din pensie sau încasarea sumelor plătite în plus poate fi contestată la Casa Națională de Asigurări Sociale. În caz de dezacord cu decizia Casei Naționale de Asigurări Socialei, aceasta poate fi atacată în instanța de contencios administrativ competentă.

Conform art.209 Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Actele cauzei și circumstanțele indicate supra atestă îndeplinirea condițiilor de respectare a procedurii prealabile și a termenului de înaintare a acțiunii.

Prin depunerea cererii prealabile din 07 mai 2025 împotriva deciziei nr. 11/2025/17451 din 24 martie 2025 au fost realizate condițiile impuse de art. 208 Cod administrativ. Totodată, acțiunea a fost depusă în termen de 30 zile de la notificarea răspunsului nr. 762/25 din 21 mai 2025.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Drept consecință a celor constatate, instanța de judecată reține că acțiunea reclamantului este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestat un act administrativ al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și are caracter defavorabil reclamantei.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona și în privința temeiniciei acțiunii.

Conform art.20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă

autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

La caz, se atestă că la 14 martie 2025, Danu Iulia s-a adresat cu cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni, prin care a solicitat stabilirea pensiei ca funcționar public. (f.d. 9)

Prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/17451 din 25 martie 2025, reclamantei, Danu Iulia, i-a fost respinsă în stabilirea pensie ca funcționar public. (f.d.10)

Reclamanta Danu Iulia, a contestat, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni prin cererea prealabilă adresată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea Deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/17451 din 24 martie 2025. (f.d. 3-4 dosar administrativ)

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 762/25 din 21 mai 2025 emis la examinarea cererii prealabile, reclamanta a fost informat că, „*În stagiul de cotizare n-a fost inclusă perioada de activitate în calitate de executor judecătoresc, confirmată prin datele din contul personal de asigurări sociale pentru perioada ianuarie 2011 - decembrie 2020, în care a fost achitată taxa fixă prevăzută de lege.*

Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 412/2004, reglementează modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici începând cu 1 ianuarie 2017, în temeiul art. VIII alin.(6) al Legii nr.290/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Conform pct. 1[1] din Regulament, condițiile de stabilire a pensiei ca funcționar public se aplică persoanelor care, la 1 ianuarie 2017, au realizat stagiul de cotizare în cazul femeilor de 30 de ani și de cel puțin 15 ani în serviciul public, în conformitate cu prevederile capitolelor V și VI din Legea nr.l56/1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, în vigoare până 1 ianuarie 2017.

Menționăm că perioada de activitate în calitate de executor judecătoresc, desfășurată în baza licenței obținute în condițiile legii și pentru care a fost achitată taxa fixă prevăzută anual în - 2019 și în conformitate cu Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale pentru anul 2020, se include în stagiul de cotizare ce acordă dreptul la pensie minimă pentru limita de vârstă, nu și pentru pensia ca funcționar public.

Având în vedere că pensia ca funcționar public și pensia pentru limită de vârstă reprezintă categorii distincte de pensii, iar perioada solicitată se va include la calcularea stagiului de cotizare doar pentru stabilirea pensiei pentru limita de vârstă, nu există temei legal pentru reexaminarea decizia de respingere în acordarea pensiei ca funcționar public emisă de Casa teritorială de asigurări sociale Căușeni.

În atare circumstanțe, Casa Națională de Asigurări Sociale în conformitate cu art. 167 alin. (2) din Codul administrativ, respinge cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată."

La 25 iunie 2025, reclamanta Danu Iulia, a depus prezenta acțiune în instanța de judecată. (f.d. 4-8)

Instanța de judecată reține că, reclamanta nu este de acord cu decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/17451 din 24 martie 2025 prin care a fost respinsă stabilirea pensiei ca funcționar public, și solicită obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să stabilească și să achite pensia ca funcționar public, începând cu 14 martie 2025.

Conform art. 1[1] alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998 (în redacția în vigoare la data depunerii cererii), pensiile publice reprezintă toate

categoriile de pensii, sub formă de drepturi bănești, ale căror stabilire și plată sunt garantate prin lege de către stat.

Conform art. 2 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, (1) Dreptul la pensie îl are persoana care îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege. (2) Dreptul la pensie este imprescriptibil.

Conform art. 5 alin. (1) Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, în sistemul public, stagiul de cotizare însumează toate perioadele contributive.

Conform art. 7 alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, dovada stagiului de cotizare se face pe baza datelor din contul personal, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public al asigurărilor sociale.

Conform art. 9 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14.10.1998, în sistemul public, se acordă următoarele categorii de pensii: a) pensie pentru limită de vîrstă; b) pensie de dizabilitate; c) pensie de urmaș; d) pensie specială; e) pensie anticipată pentru limită de vîrstă.

Conform art. 30 din Legea menționată supra, (1) Pensiile se stabilesc și se plătesc de către organele de asigurări sociale. (2) Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate. (3) Modul de organizare a activităților privind stabilirea și plata pensiilor se stabilește de Guvern.

Conform art. 31 alin. (1),(2) și (3) din Legea menționată supra, (1) Pensia se acordă la cererea persoanei care a obținut dreptul la pensie, a tutorelui (curatorului) acesteia sau a reprezentantului desemnat prin procură ori prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, consemnată în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice. (2 Cererea de pensionare și actele necesare se depun la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul asiguratului, unde se înregistrează în mod obligatoriu. Cererea de acordare a pensiei poate fi depusă în formă electronică cu aplicarea semnăturii electronice, prin intermediul portalului guvernamental unic al serviciilor publice, al portalului guvernamental al cetățeanului ori al paginii web oficiale a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu excepția persoanelor menționate la alin. (2^1) din prezentul articol și în cazul stabilirii pensiilor prevăzute la art. 9 lit. c)–e) din prezenta lege. Pensia se stabilește în baza datelor din contul personal al asiguratului, gestionat în conformitate cu Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale. (3) Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul teritorial de asigurări sociale și semnată de conducătorul acestuia, în termen de 60 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare.

În conformitate cu art. 42 alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, funcționarul public beneficiază de pensie în condițiile Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Art. 7 alin.(1) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 04.07.2008, stabilește că, conform nivelului atribuțiilor titularului, funcțiile publice se clasifică în următoarele categorii: a) funcții publice de conducere de nivel superior; b) funcții publice de conducere; c) funcții publice de execuție.

Potrivit pct. 1^1 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 412 din 22.04.2004, condițiile de stabilire prevăzute de prezentul Regulament se aplică funcționarilor publici care, la 1 ianuarie 2017, au realizat stagiul de cotizare de 33 de ani bărbați și de 30 de ani femei și de cel puțin 15 ani în serviciul public, în conformitate cu prevederile capitolelor V și VI din Legea nr.156-XIV

din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, în vigoare până 1 ianuarie 2017.

Potrivit pct. 2 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 412 din 22.04.2004, Asigurații cu statut de funcționar public, care îndeplinesc condițiile prevăzute la punctul 1^1, au dreptul la pensie la atingerea vârstei de pensionare prevăzute în tabelul nr. 1 și confirmarea stagiului de cotizare prevăzut în tabelul nr. 2.

Potrivit pct. 13 lit. a) și b) din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici, aprobat prin Hotărârea Guvernului, nr. 412 din 22.04.2004, stagiul de cotizare în serviciul public include perioadele de activitate: a) în funcții publice în autoritățile publice centrale și locale prevăzute în anexa nr.1 la Legea serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009) și în anexa nr.1 la Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public; b) în funcții publice în autoritățile publice care au activat pe teritoriul Republicii Moldova pînă la data intrării în vigoare a Legii serviciului public nr.443-XIII din 4 mai 1995 (abrogată la 1 ianuarie 2009), conform modului stabilit de Guvern.

Actele cauzei atestă că, potrivit înscrierilor din carnetele de muncă, reclamanta, în perioada 23.09.1985 – 15.12.2010 a activat în funcție de grefier judecătoresc, șef de cancelarie a judecătoriei, executor judecătoresc, executor judecătoresc superior, Șef a Oficiului de Executare, perioadă ce însumează un stagiul de cotizare realizat în funcții publice, de peste 25 ani. (f.d. 17-28)

Astfel, condiția realizării stagiului de cotizare de cel puțin 15 ani în serviciul public, este întrunită.

În continuare, instanța reține că, începând cu anul 2010 și până în anul 2021, Iulia Danu a activat în calitate de executor judecătoresc în baza licenței eliberată de Ministerul Justiției. (f.d. 27).

Raportând prevederile legale la circumstanțele cauzei, instanța de judecată concluzionează în privința netemeiniciei refuzului autorității publice pârâte în vederea includerii în calculul stagiului de cotizare a perioadei de activitate 2011-2020, în calitate de executor judecătoresc la stabilirea pensiei reclamantei Danu Iulia.

Instanța de judecată reține că, activitatea de executor judecătoresc (2011-2020), în accepțiunea Legii privind executorii judecătorești (în vigoare din 2010), executorul judecătoresc este persoană fizică învestită de stat cu competența de a îndeplini activități de interes public prevăzute de prezenta lege și de alte legi. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, executorul judecătoresc este exponentul puterii de stat. Anterior, Legea nr. 904-XIII din 29.07.1996 cu privire la executorii judecătorești reglementa statutul executorilor ca funcționari publici în cadrul organelor Ministerului Justiției. Executorii erau încadrați în aparatul de stat, primeau salariu de funcționar și beneficiau de toate drepturile aferente (inclusiv vechimea pentru pensie de funcționar public). Această lege a fost abrogată în 2010 prin Legea nr. 113/2010, care a transformat executorul judecătoresc într-o profesie liberală.

Astfel, executorul judecătoresc prestează servicii publice, în interes public, respectiv trebuie să beneficieze de prevederile Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor funcționarilor publici.

În acest sens urmează a fi apreciate ca întemeiate alegațiile părții reclamante, precum că prin prisma art. 7 Legea privind sistemul public de pensii, în stagiul de cotizare, perioada anilor 2011-2020 de activitate în calitate de executor judecătoresc, urmează a fi inclusă, or, aceste

contribuții de asigurări sociale sub formă de taxă fixă au fost plătite permanent în bugetul asigurărilor sociale de stat, pe parcursul anilor de activitate de activitate 2011-2020, mai mult la momentul depunerii cererii privind stabilirea pensiei ca funcționar public, fiind atestate confirmări prin datele din contul de asigurări sociale, fiind în măsură suficientă pentru a demonstra activitatea reclamantei corespunzător, autoritatea publică pârâtă nejustificat a exclus din stagiul de cotizare general perioada discutată.

Prin urmare, având în vedere refuzul în admiterea solicitărilor privind includerea în calculul stagiului de cotizare a perioadei de activitate a anilor 2011-2020, nu pot fi calificate ca perioade necontributive, aceasta conform legislației întrunind condițiile necesare pentru a-i fi acordat.

În opinia instanței de judecată, pârâtul nu a prezentat argumente plauzibile, coerente și convingătoare, în vederea motivării poziției sale și respingerii probelor administrate de reclamantă pentru justificarea cerințelor înaintate.

Din raționamentele expuse, instanța va admite acțiune formulată de Danu Iulia, va anula decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/1745 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.762/25 din 21 mai 2025 emisă la soluționarea cererii prealabile, va obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite Iuliei Danu pensia ca funcționar public, începând cu 14 martie 2025.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. b), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iulia Danu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 11/2025/17451 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 762/25 din 21 mai 2025 emisă la soluționarea cererii prealabile.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să stabilească și să achite Iuliei Danu pensia ca funcționar public, începând cu 14 martie 2025.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița